(עא) מִבְּעוֹד יוֹם. וְאִם עָבַר וְשָׁחַט, אִם יֵשׁ לוֹ (עב) דֶּקֶר (פֵּרוּשׁ, כְּעֵין יָתֵד שֶׁל בַּרְזֶל שֶׁחוֹפְרִין בּוֹ אֶת הַקַּרְקַע) נָעוּץ מִבְּעוֹד יוֹם (עג) בְּעָפָר תִּחוּחַ (עד) מְכַסֵּהוּ בּוֹ, (וַאֲפִלּוּ הָיָה צָרִיךְ (עה) לְכַמָּה דְּקִירוֹת, שָׁרִי) (בית יוסף (ד״ה וממ״ש רכינו גני דקר)): **טו** [ב]אֵפֶר כִּירָה שֶׁהֻסַּק מֵעֶרֶב יוֹם טוֹב (עו) מֻתָּר לְכַסּוֹת בּוֹ. אֲבָל אִם הֻסַּק בְּיוֹם טוֹב (עז) (עז) אָסוּר, (עח) אֶלָּא אִם כֵּן * הוּא (יז) חַם * שֶׁרָאוּי לִצְלוֹת בּוֹ בֵּיצָה. * [ג]וְאִם שָׁחַט, מֻתָּר לְכַסּוֹת בּוֹ (עט) אַף עַל פִּי שֶׁאֵינוֹ רָאוּי לִצְלוֹת בּוֹ בֵּיצָה. (פ) (וּמִיהוּ עָדִיף טְפֵי לְכַסּוֹת בְּדֶקֶר נָעוּץ בְּעָפָר תִּחוּחַ אִם יֵשׁ לוֹ) (בית יוסף (ד״ה ומ״ש רכינו ואם שחט) בשם הרא״ש (פ״א סי׳ י) וטור):

ב שֶׁם בַּמִּשְׁנָה וּגְמָרָא (ת.). ג יְרוּשַׁלְמִי (פ״א ה״ד) כְּתָבוּהוּ הַתּוֹסָפוֹת (שם ד״ה אמר ר״י) וְהָרֹא״ש שֶׁם (פ״א סי׳ י).

בְּאֵר הֵיטֵב

הַבָּא בְּיָדוֹ, אֲפִלּוּ אֵינוֹ מוּכָן כְּלָל לְכַסּוֹת בּוֹ, אִם אֵין לוֹ אֵפֶר כִּירָה שֶׁהֻסַּק מֵעֶרֶב יוֹם טוֹב: **טו** (עז) **אָסוּר.** וְאִם הִסִּיק עֵצִים עַל גַּבֵּי אֵפֶר שֶׁל אֶתְמוֹל וְנִתְעָרֵב הָאֵפֶר שֶׁל הַיּוֹם בְּשֶׁל אֶתְמוֹל בְּעִנְיָן שֶׁלֹּא הָיָה נִכָּר מֵעוֹלָם, בָּטֵל בְּרֹב כֵּיוָן דְּעִקַּר אִסּוּרוֹ הוּא מִדִּבְרֵיהֶם. מָגֵן אַבְרָהָם (ס״ק כח) עַיֵּן שֶׁם: (יז) **חַם.** מִכָּאן שֶׁמֻּתָּר לְכַסּוֹת בְּאֵפֶר חַם,

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

לְכַסּוֹת בּוֹ וְלֹא יִצְטָרֵךְ לְכָתְשֶׁנָּה, (פג) דִּכְתִישַׁת רְגָבִים הוּא מְלָאכָה גְּמוּרָה דְּהוּא תּוֹלָדָה דְּטוֹחֵן וְלֹא הֻתְּרָה בְּיוֹם טוֹב. וְהוּא הַדִּין בְּאֵפֶר שֶׁל הַסָּקָה שֶׁהֻסַּק מִבְּעוֹד יוֹם דְּמִסְתָּמָא מוּכָן הוּא לְכָל תַּשְׁמִישׁ וּכְדִלְקַמֵּהּ בְּסָעִיף ט״ו. וּכְשֶׁיֵּשׁ לוֹ עָפָר מוּכָן אוֹ אֵפֶר יְטַלְטְלֶנּוּ וְיַנִּיחַ לְמַטָּה בַּמָּקוֹם שֶׁיִּשְׁחֹט וְאַחַר הַשְּׁחִיטָה יְכַסֶּנּוּ בָּם גַּם לְמַעְלָה, דְּצָרִיךְ כִּסּוּי בְּתִחוּחַ לְמַטָּה וּלְמַעְלָה כַּמְבֹאָר בְּיוֹרָה דֵעָה סִימָן כ״ח (ס״ה). וְעַיֵּן שֶׁם בְּיוֹרָה דֵעָה (ס״ז) דְּאִם שָׁחַט עַל גַּבֵּי קַרְקַע קָשֶׁה וְיֵשׁ שֶׁם דָּם הַרְבֵּה, יִטֹּל קְצָת מִמֶּנּוּ וְיִתְּנוֹ בְּעָפָר תִּחוּחַ וִיכַסֵּהוּ. אָכֵן אִם נִתְיַבֵּשׁ הַדָּם קְצָת (פג) אָסוּר לְגָרְרוֹ בְּיוֹם טוֹב, (פד) דְּשֶׁמָּא אָתֵי לְאַשְׁווּיֵי גֻּמּוֹת דְּהָוֵי מְלָאכָה דְּאוֹרַיְתָא: **(עא) מִבְּעוֹד יוֹם.** דְּאִם יִרְצֶה לַחְפֹּר בְּיוֹם טוֹב כְּדֵי לְכַסּוֹת (פה) יֵשׁ בָּזֶה תְּרֵי אִסּוּרֵי, אֶחָד מִשּׁוּם חֲפִירַת גֻּמָּא וְאֶחָד מִשּׁוּם טִלְטוּל הֶעָפָר דְּהוּא מֻקְצֶה. וּמַה שֶּׁכָּתַב אִם יֵשׁ לוֹ וְכוּ׳ דְּאִם אֵין לוֹ, לֹא יְכַסֵּהוּ (פו) עַד הָעֶרֶב: **(עב) דֶּקֶר נָעוּץ מִבְּעוֹד יוֹם.** דְּעַל יְדֵי זֶה שֶׁנָּעוּץ הַדֶּקֶר בַּקַּרְקַע (פז) הָוֵי לֵיהּ הַקַּרְקַע כְּחָפוּר וְעוֹמֵד. וְדַעַת (פח) כַּמָּה פּוֹסְקִים דְּבָעִינַן שֶׁיִּנְעֹץ בְּהֶדְיָא לְשֵׁם הֲכָנָה לְצֹרֶךְ מָחָר: **(עג) בְּעָפָר תִּחוּחַ.** דִּבְעָפָר קָשֶׁה הֲלֹא צָרִיךְ לִכְתֹּשׁ כְּדֵי לְכַסּוֹת וְאָסוּר וְכַנַּ״ל. וְאַף עַל גַּב דִּבְתִחוּחַ נַמִי (פט) הֲלוֹא קָעָבִיד גֻּמָּא עַכְשָׁו בְּהוֹצָאַת הֶעָפָר, אֵין בָּזֶה אִסּוּר דְּאוֹרַיְתָא דְּהוּא מְלָאכָה שֶׁאֵין צָרִיךְ לְגוּפָהּ וְגַם הוּא מְקַלְקֵל, וְהִתִּירוּ בְּדִיעֲבַד כְּשֶׁשָּׁחַט מִשּׁוּם מִצְוַת כִּסּוּי. (צ) וּמִשְׁמַע מֵהַפּוֹסְקִים דַּחֲשֵׁשׁ גֻּמָּא אֵינוֹ אֶלָּא כְּשֶׁהָיָה רַק מְעַט עָפָר תִּחוּחַ בְּאֶמְצַע וְסָבִיב קַרְקַע קָשֶׁה וּכְשֶׁנּוֹטֵל הֶעָפָר נִשְׁאָר גֻּמָּא, אֲבָל כְּשֶׁהָיָה עָפָר תִּחוּחַ הַרְבֵּה סָבִיב אֵין עוֹשֶׂה גֻּמָּא בִּנְטִילָתוֹ שֶׁמִּיָּד שֶׁנּוֹטֵל הֶעָפָר נִשְׁאָר עָפָר אַחֵר בִּמְקוֹמוֹ. וּמִכָּל מָקוֹם לְעִנְיַן לִשְׁחֹט לְכַתְּחִלָּה אֲפִלּוּ עַל סְמַךְ עָפָר כָּזֶה (צא) אָסוּר, דִּנְעִיצַת דֶּקֶר אֵינָהּ הֲכָנָה גְּמוּרָה לְהוֹצִיא מִידֵי מֻקְצֶה שֶׁהֲרֵי מִכָּל מָקוֹם לֹא נְטָלוֹ לְהֶעָפָר מִמְּקוֹם חִבּוּרוֹ מִבְּעוֹד יוֹם, וְלֹא הִתִּירוּ עַל יְדֵי נְעִיצַת דֶּקֶר אֶלָּא בְּדִיעֲבַד כְּשֶׁכְּבָר שָׁחַט: (עד) **מְכַסֵּהוּ בּוֹ.** וְכָתְבוּ הָאַחֲרוֹנִים דְּאִם הֶעָפָר תִּחוּחַ הָיָה הַרְבֵּה עַד שֶׁלֹּא נַעֲשָׂה גֻּמָּא עַל יְדֵי נְטִילַת הֶעָפָר, יָכוֹל לְכַסּוֹת בְּדִיעֲבַד כְּשֶׁכְּבָר שָׁחַט אֲפִלּוּ לֹא הָיָה שֶׁם דֶּקֶר נָעוּץ מִבְּעוֹד יוֹם: (עה) **לְכַמָּה דְּקִירוֹת.** שֶׁכְּשֶׁנָּעַץ הַדֶּקֶר לַהֲכָנָה מִסְתָּמָא דַּעְתּוֹ הָיָה לְהָכִין מִן הֶעָפָר (צג) כְּפִי הַשִּׁעוּר שֶׁיִּצְטָרֵךְ לוֹ לַכִּסּוּי. (צג) וְיֵשׁ מֵאַחֲרוֹנִים שֶׁסּוֹבְרִין דַּהֲכָנָה שֶׁהֵכִין מֵאֶתְמוֹל לֹא מְהַנֵּי אֶלָּא לְאוֹתוֹ דֶּקֶר שֶׁנָּעַץ שֶׁהִזְמִינוֹ לְכָךְ [א]אֲבָל לֹא לִדְקֹר מֵחָדָשׁ בִּשְׁבִיל זֶה, וְכָל שֶׁכֵּן לְהַפּוֹסְקִים שֶׁסּוֹבְרִין דְּהַטַּעַם דְּבָעִינַן דֶּקֶר נָעוּץ מִבְּעוֹד יוֹם כְּדֵי שֶׁלֹּא יְהֵא חֲשֵׁשׁ חֲפִירָה בְּיוֹם טוֹב, (צד) פְּשִׁיטָא דְּאָסוּר לִדְקֹר מֵחָדָשׁ בְּיוֹם טוֹב: **טו** (עו) **מֻתָּר לְכַסּוֹת בּוֹ.** הַיְנוּ אֲפִלּוּ לִשְׁחֹט לְכַתְּחִלָּה עַל דַּעַת זֶה דְּהָוֵי לֵיהּ מוּכָן, דְּכֵיוָן שֶׁהָיָה אֵפֶר מֵאֶתְמוֹל דַּעְתֵּהּ עִלָּוֵהּ לְכָל מִלֵּי שֶׁיִּצְטָרֵךְ: (עז) **אָסוּר.** וַאֲפִלּוּ לְהַמַּתִּירִין מֻקְצֶה וַאֲפִלּוּ בְּנוֹלָד, (צה) מִכָּל מָקוֹם בְּנוֹלָד גָּמוּר כָּזֶה דְּמֵעִקָּרָא עֵצִים וְהַשְׁתָּא אֵפֶר כֻּלֵּי עָלְמָא מוֹדִים דְּאָסוּר בְּטִלְטוּל. וְאִם הִסִּיק עֵצִים הַיּוֹם עַל גַּבֵּי אֵפֶר שֶׁל אֶתְמוֹל וְנִתְעָרֵב הָאֵפֶר בָּאֵפֶר שֶׁל אֶתְמוֹל [בְּעִנְיָן שֶׁלֹּא הָיָה נִכָּר מֵעוֹלָם בִּפְנֵי עַצְמוֹ בְּלִי תַּעֲרֹבֶת, דְּבָזֶה לֵיכָּא כְּלָלָא דְּדָבָר שֶׁיֵּשׁ לוֹ מַתִּירִין אֲפִלּוּ בְּאֶלֶף לֹא בָּטִיל], (צו) בָּטֵל בְּרֹב: (עח) **אֶלָּא אִם כֵּן הוּא חַם שֶׁרָאוּי וְכוּ׳.** דְּאֶתְמוֹל בְּעוֹדָן עֵצִים הָיוּ מוּכָנִים לְהֶסֵּק וּלְבַשֵּׁל וְלִצְלוֹת וְעוֹדֶנּוּ בְּתַשְׁמִישׁוֹ זֶה, וְאַיְדֵי דַּחֲזֵי לְאַפּוּכֵי בֵּיהּ מִידֵי (צז) לִצְלִיַּת בֵּיצָה שֶׁקִּיל לֵיהּ נַמִי וּמְכַסֶּה בּוֹ לְהַדָּם: (עט) **אַף עַל פִּי שֶׁאֵינוֹ רָאוּי.** דְּשָׁרוּ רַבָּנָן (צח) מֻקְצֶה בְּדִיעֲבַד שֶׁלֹּא לְבַטֵּל מִצְוַת כִּסּוּי: (פ) **וּמִיהוּ עָדִיף**

שַׁעֲרֵי תְּשׁוּבָה

וְעַיֵּן בְּגִנַּת וְרָדִים כְּלָל ד׳ סִימָן ד׳ מַה שֶּׁכָּתַב רַשׁ״י (חולין לא. ד״ה דמומין) הַזְמָנָה בַּפֶּה הַיְנוּ לְעָפָר שֶׁלְּמַטָּה, אֲבָל לְעָפָר שֶׁלְּמַעְלָה אָסוּר לְטַלְטֵל עַל יְדֵי הַזְמָנָה וְצָרִיךְ שֶׁיַּעֲשֶׂה בּוֹ מַעֲשֶׂה, וּדְלֹא כְּמוֹ דִּנְהִיגִי טַבָּחֵי מָתָא לְהַזְמִין עָפָר בַּפֶּה וּלְכַסּוֹת בּוֹ מִלְמַעְלָה, וּמִכָּל שֶׁכֵּן בְּעָפָר שֶׁרַגְלֵי הָרַבִּים דּוֹרְסִים לֹא מְהַנֵּי לֵיהּ הַזְמָנָתוֹ כו׳ עַיֵּן שֶׁם:

בֵּאוּר הֲלָכָה

(סי׳ תרפד) עַיֵּן שֶׁם. [וְאַגַּב אֶכְתֹּב בְּכָאן מַה שֶּׁנִּתְקַשֵּׁיתִי שֶׁם בְּמַה שֶּׁסִּיֵּם הַמָּרְדְּכַי בְּעַצְמוֹ וְכָתַב וּבְפֶרֶק כְּלָל גָּדוֹל (סי׳ שסו־שסז) פֵּרֵשׁ לְאִסּוּר מִשּׁוּם ר׳ אֱלִיעֶזֶר מִמִּיץ, הֲלֹא שֶׁם מַיְירֵי כְּשֶׁתּוֹלֵשׁ בְּמִתְכַּוֵּן דְּלֹא שַׁיָּךְ הַתֵּירָא דְּרַבִּי שִׁמְעוֹן, וּבְכָאן הִתִּיר דַּוְקָא בְּאֵינוֹ מִתְכַּוֵּן כִּדְמוּכָח בְּסוֹף דְּבָרָיו, וְצָרִיךְ עִיּוּן]. וְכֵן כָּתַב בִּפְרִי מְגָדִים בְּמִשְׁבְּצוֹת זָהָב אוֹת (י״ב) [י״א], וְכֵן כָּתַב בְּחֶמֶד מֹשֶׁה (סק״ח) בְּשֵׁם הַפְּרִי חָדָשׁ, וּדְלֹא כְּדִבְרֵי חֲמוּדוֹת שֶׁם דִּבּוּר הַמַּתְחִיל וְכֵן בְּיוֹם טוֹב (מעדני יו״ט אות פ):

טו * הוּא חַם וְכוּ׳. מִכָּאן שֶׁמֻּתָּר לְכַסּוֹת אַף בְּאֵפֶר חַם [אַחֲרוֹנִים]:

*** שֶׁרָאוּי לִצְלוֹת בּוֹ בֵּיצָה. עַיֵּן מָגֵן אַבְרָהָם** (ס״ק כט) **שֶׁכָּתַב דְּגֶחָלִים עוֹמְמוֹת אֲסוּרִין בְּטִלְטוּל בְּיוֹם טוֹב, וְעַיֵּן בְּמַאֲמַר מָרְדְּכַי** (ס״ק יז) **שֶׁתָּמֵהּ מְאֹד דְּמַאי מֻקְצֶה יֵשׁ בְּהוּ** הֲלֹא גֶּחָלִים עוֹמְמוֹת חַמִּין הֵם עֲדַיִן אֶלָּא שֶׁנִּקְטְמוּ קְצָת וּכְדִלְעֵיל בְּסִימָן רנ״ג (משנ״ב ס״ק יד) וְאֶפְשָׁר לְבַשֵּׁל בָּהֶן וְאִם כֵּן אַמַּאי גָּרַע מֵאֵפֶר חַם עַיֵּן שֶׁם. וּבָאֱמֶת מְבֹאָר לְהֶדְיָא בִּפְסָחִים (כ״ו) [כ״ז] (ע״א) דִּבְגֶחָלִים עוֹמְמוֹת אֶפְשָׁר לְבַשֵּׁל בָּהֶן וְכֵן בְּסֵפֶר קָרְבַּן נְתַנְאֵל (פ״א סי׳ י אות כ) תָּמֵהּ עַל זֶה דְּהָא עֲדַיִן עוֹמְדִין לִמְלַאכְתָּן הָרִאשׁוֹנָה **[וְעַל כֵּן כָּתַב דְּנִרְאֶה לוֹ דְּטָעוּת סוֹפֵר הוּא בְּמָגֵן אַבְרָהָם וְצָרִיךְ לוֹמַר מֻתָּר לְטַלְטְלָן]. וְעַל כֵּן נִרְאֶה לִי דְּעוֹמְמוֹת לָאו דַּוְקָא אֶלָּא כַּוָּנָתוֹ גֶּחָלִים שֶׁנִּכְבּוּ, וְכֵן מוּכָח בִּפְרִי מְגָדִים** (א״א ס״ק כט) **שֶׁכָּתַב גֶּחָלִים כְּבוּיִים שֶׁאֵינָן חַמִּים הָוֵי מַעֲשֶׂה חָדָשׁ כְּמוֹ אֵפֶר,** וּרְצוֹנוֹ לוֹמַר דְּגַם גֶּחָלִים מִקְּרֵי נוֹלָד כְּמוֹ אֵפֶר דְּמֵעִקָּרָא עֵצִים וְהַשְׁתָּא גֶּחָלִים. **וְעַיֵּן בְּמַחֲצִית הַשֶּׁקֶל שֶׁכָּתַב דְּאִם הֻבְעֲרוּ שׁוּב מֻתָּרִין, וּכְמוֹ אֵפֶר שֶׁנִּצְטַנֵּן וְחָזַר וְנִתְחַמֵּם** כַּמְבֹאָר לְקַמָּן תק״ז בְּמָגֵן אַבְרָהָם (סק״ו) וּמִשּׁוּם דְּאֵין מֻקְצֶה לַחֲצִי שַׁבָּת, **וְהוּא הַדִּין דְּמֻתָּר לִנְפֹּחַ בָּהֶן אִם מֻנָּחִים אֵצֶל גֶּחָלִים לוֹחֲשׁוֹת כְּדֵי לְהַבְעִירָן וְאַף עַל גַּב דְּעַל יְדֵי הַנְּפִיחָה זָזִים מִמְּקוֹמָם לֵית לָן בָּהּ. וּבְעִקַּר הַדִּין יֵשׁ לְעַיֵּן דְּלַעֲנִיּוּת דַּעְתִּי [ב]אַף בְּנִצְטַנְּנוּ לְגַמְרֵי אֵין זֶה מַעֲשֶׂה חָדָשׁ דַּעֲדַיִן עוֹמְדִין לְתַשְׁמִישָׁן הָרִאשׁוֹן,** דִּכְשֵׁם שֶׁמַּסִּיקִין בְּעֵצִים הוּא הַדִּין בְּגֶחָלִים לְצָלִי, וּבִפְרָט בְּיָמֵינוּ שֶׁמְּבַעֲרִין הַמַּחַם רַק בְּגֶחָלִים. **אַחַר כָּךְ מָצָאתִי שֶׁמְּבִיאִים בְּשֵׁם סֵפֶר קְהִלַּת יַעֲקֹב** (מבעל מחבר נתה״מ, חידושי או״ח) **שֶׁמַּסְבִּים דְּגֶחָלִים קְטַנִּים שֶׁאֵינָן רְאוּיִין לְהַבְעִיר אוֹתָן לְצֹרֶךְ בִּשּׁוּל וְצָלִי אֲסוּרִין לְטַלְטֵל, אֲבָל גְּדוֹלִים מֻתָּרִים כְּמוֹ עֵצִים לְהַסָּקָה:**

*** וְאִם שָׁחַט מֻתָּר לְכַסּוֹת. עַיֵּן בְּשַׁעַר הַצִּיּוּן** (ס״ק צח) **הַטַּעַם בְּשֵׁם הָרֹא״ש מִשּׁוּם דְּחַד אִסּוּרָא הוּא. וְצָרִיךְ בֵּאוּר דְּהָא בַּגְּמָרָא** דַּף ח׳ עַמּוּד ב׳ מַאי שְׁנָא סָפֵק

שַׁעַר הַצִּיּוּן

יד (פג) גְּמָרָא (ז:) וּפוֹסְקִים: (פג) מָגֵן אַבְרָהָם (ס״ק כה) וּשְׁאָרֵי אַחֲרוֹנִים: (פד) מַחֲצִית הַשֶּׁקֶל בְּבֵאוּר דִּבְרֵי הַמָּגֵן אַבְרָהָם (שם): (פה) תּוֹסָפוֹת (ח. ד״ה ואינו) וְרֹא״ש (פ״א סי׳ י): (פו) רַמְבַּ״ם (פ״ג ה״ב): (פז) בַּ״ח (סי״ג) לְדַעַת רַשׁ״י (ט: ד״ה אבל היכא) וְרַבֵּנוּ תָּם (ט: תוד״ה אמר): (פח) תּוֹסָפוֹת (ח. ד״ה ואינו) וְרֹא״ש (שם), וְעַיֵּן פְּרִי חָדָשׁ: (פט) גְּמָרָא (ח.) וּפוֹסְקִים: (צ) תּוֹסָפוֹת (שם ד״ה בעפר) וּשְׁאָרֵי פּוֹסְקִים: (צא) פְּרִי חָדָשׁ בְּשֵׁם הָרַשְׁבָּ״א (ז: ד״ה והוא) וְכֵן פָּסַק הַגְּרַ״ז (סל״א), וּדְלֹא כִּנְתִיב חַיִּים בְּשֵׁם חִדּוּשֵׁי מַהֲרַ״ם (ח. ד״ה בתוד״ה בעפר): (צב) **וּפְשׁוּט דְּבַמְּקוֹם שָׁרוֹצֶה לִדְקֹר עַתָּה הַדֶּקֶר מֵחָדָשׁ מַיְירֵי גַּם כֵּן שֶׁהָיָה הֶעָפָר תִּחוּחַ דְּלֹא יִצְטָרֵךְ לְכָתְשׁוֹ:** (צג) הַטַּ״ז לְקַמָּן בְּסָעִיף י״ט (ס״ק כא): (צד) בַּ״ח (סי״ז): **טו** (צה) אַחֲרוֹנִים: (צו) מָגֵן אַבְרָהָם (ס״ק כח) וְאֵלִיָּה רַבָּה (סק״ל) וּשְׁאָרֵי אַחֲרוֹנִים. וְעַיֵּן בְּחֶמֶד מֹשֶׁה (ס״ק יג) מַה שֶּׁכָּתַב בָּזֶה: (צז) רַשׁ״י (ח. ד״ה מותר). **וְעַיֵּן בִּפְרִי מְגָדִים** (משׁ״ז ס״ק טו) **שֶׁמְּצַדֵּד דַּאֲפִלּוּ אֵינוֹ רָאוּי רַק לְהַפְשִׁיר מַשְׁקֶה שֶׁנִּצְטַנֵּן גַּם כֵּן אֵין עָלָיו שֵׁם מֻקְצֶה:** (צח) וְאַף עַל גַּב דִּבְסָעִיף י״ד לֹא שָׁרִינַן לְכַסּוֹת רַק בְּאִם הָיָה דֶּקֶר נָעוּץ אֲבָל לַחְפֹּר לְכַתְּחִלָּה אָסוּר, שֶׁאֵינֵי הָתָם דְּאִיכָּא תַּרְתֵּי אִסּוּרֵי, מֻקְצֶה, וַעֲשִׂיַּת גֻּמָּא דְּגַם כֵּן אָסוּר לְכַתְּחִלָּה אֲפִלּוּ בִּמְקַלְקֵל, וּבִכְגוֹן זֶה הֶעֱמִידוּ חֲכָמִים דִּבְרֵיהֶם, מַה שֶּׁאֵין כֵּן כָּאן דְּלֵיכָּא אֶלָּא מֻקְצֶה לְחוּד [תּוֹסָפוֹת (שם ד״ה ואינו) וְהָרֹא״ש (שם)]:

ליקוטי דברי הרב: א] ובשו״ע הרב (סל״ב) כתב שמותר לדקור כמה דקירות ביום טוב בעפר תיחוח שנעץ בו הדקר בערב יום טוב. **ב]** ובשו״ע הרב (סכ״ו) כתב: גחלים עוממות אסור לטלטלן ביום טוב, אפילו נתעממו מערב יום טוב, שהרי אינן ראוים לכלום. ולא חילק בין גחלים גדולים לקטנים [ועיין בספר פתחא זוטא סימן כ״ז, מה שביאר בדברי השו״ע הרב דלא כביה״ל].

Mishna Brura Menukad © Copyright Oz Vehadar - עוז והדר
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah

הִלְכוֹת יוֹם טוֹב סִימָן תצח

טז [ד]הִכְנִיס (יח) עָפָר הַרְבֵּה (פא) לְבֵיתוֹ לְצֹרֶךְ גִּנָּתוֹ (פב) וְהוּא כָּנוּס בְּמָקוֹם אֶחָד, מֻתָּר (פג) לְכַסּוֹת בּוֹ, שֶׁכָּל זְמַן שֶׁהוּא צָבוּר דַּעְתּוֹ עָלָיו (פד) לְכָל מַה שֶּׁיִּצְטָרֵךְ. אֲבָל אִם הִכְנִיס מְלֹא קֻפָּה לְצֹרֶךְ גִּנָּתוֹ לֹא, שֶׁמֵּאַחַר שֶׁהוּא מֻעָט, בָּטֵל: **יז** * [ה]מַכְנִיס אָדָם (פה) מְלֹא קֻפָּתוֹ עָפָר לַבַּיִת (יט) (פו) בִּסְתָם וְעוֹשֶׂה בּוֹ כָּל צָרְכּוֹ (פז) (וְעַיֵּן לְעֵיל סִימָן ש״ח סָעִיף ל״ח), וְלֹא אָמְרִינַן שֶׁהוּא בָּטֵל (פח) אַגַּב קַרְקַע הַבַּיִת, [ו]וְהוּא (פט) שֶׁיִּחֵד לוֹ קֶרֶן זָוִית, (צ) דְּכֵיוָן שֶׁלֹּא שְׁטָחוֹ מוּכְחָא מִלְּתָא דִּלְצָרְכּוֹ בָּעֵי לֵיהּ. (צא) [ז]וְאִם הוּא

ד בְּרַיְיתָא שָׁם ח׳ (ע״א) בַּבַּבְלִי וּכְפֵרוּשׁ רַשִׁ״י (ד״ה הכניס עפר). ה שָׁם מֵימְרָא דְּרַב יְהוּדָה. ו שָׁם מֵימְרָא דְּרַב זוּטְרָא. ז פֵּרוּשׁ וְאֵין צָרִיךְ דֶּקֶר נָעוּץ, וְרֵישָׁא נַמִי אַיְירֵי בְּעָפָר תִּחוּחַ כְּמוֹ שֶׁכָּתְבוּ הַטּוּר וְהַבַּיִת יוֹסֵף (ד״ה מכניס אדם).

בְּאֵר הֵיטֵב

וְלֹא כְּיֵשׁ טוֹעִין וְאוֹסְרִים כִּסּוּי בְּאֵפֶר חַם. טַ״ז (ס״ק טו): **טז** (יח) **עָפָר.** וּבְעָפָר תִּחוּחַ מַיְירֵי שֶׁאֵינוֹ מְחֻסָּר לֹא חֲפִירָה וְלֹא כְּתִישָׁה אֶלָּא הֲכָנָה כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב סָעִיף י״ז. וְאַף עַל גַּב דִּסְבִירָא לֵהּ לְעֵיל בְּסָעִיף י״ד דְּאִי לֵיכָּא דֶּקֶר נָעוּץ שַׁיָּךְ חֲפִירָה, הַיְנוּ בְּקַרְקַע עוֹלָם אֲבָל הָכָא שֶׁהֵבִיא עָפָר מִמָּקוֹם אַחֵר וּנְתָנוֹ בְּקֶרֶן זָוִית לֹא שַׁיָּךְ חֲפִירָה כְּלָל. בֵּית יוֹסֵף (ד״ה מכניס אדם). (והעט״ז) [וְהַטַּ״ז] (ס״ק יח) כָּתַב דְּכָאן אַיְירֵי שֶׁאוֹתוֹ עָפָר תִּחוּחַ מֻנָּח עַל הָאָרֶץ כְּמוֹ הַר וְכֹל שֶׁהוּא נוֹטֵל מִשָּׁם לְמַעְלָה אֵין שַׁיָּכוּת חֲפִירָה, וּבְסָעִיף י״ד דְּבָעֵי דֶּקֶר נָעוּץ אַיְירֵי בְּקַרְקַע שָׁוָה וְאַף עַל פִּי שֶׁהוּא עָפָר תִּחוּחַ מִכָּל מָקוֹם כֹּל שֶׁהוּא נוֹטֵל מִשָּׁם הֲוֵי חֲפִירָה בְּמֵה שֶׁהוּא תַּחְתָּיו שֶׁהֲרֵי נִשְׁאָר גּוּמָא תַּחְתָּיו עַיֵּן שָׁם. וְהַמָּגֵן אַבְרָהָם (ס״ק לב) כָּתַב דְּמַיְירֵי בְּעָפָר תִּחוּחַ כָּל כָּךְ הַרְבֵּה דְּלֹא עָבֵיד גֻּמָּא שֶׁמִּיד שֶׁנּוֹטֵל הָעָפָר נוֹפֵל עָפָר תַּחְתֶּיהָ עַיֵּן שָׁם. וְאִם שָׁחַט עַל גַּבֵּי קַרְקַע קָשָׁה וְיֵשׁ שָׁם דָּם הַרְבֵּה, יִטֹּל קֶצֶת מִמֶּנּוּ וְיִתְּנוֹ בְּעָפָר תִּחוּחַ וִיכַסֵּהוּ כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב בְּיוֹרֶה דֵעָה סִימָן כ״ח סָעִיף ז׳. אֲבָל אִם נִתְיַבֵּשׁ הַדָּם קֶצֶת אָסוּר לְגָרְרוֹ בְּיוֹם טוֹב דְּקָמַשְׁוֶה גֻּמּוֹת בַּבַּיִת וְהָוֵי מְלָאכָה דְּאוֹרַיְתָא, עַיֵּן מָגֵן אַבְרָהָם (ס״ק כה). מֻתָּר לְהוֹצִיא נֵר מִתּוֹךְ הַחוֹל בְּיוֹם טוֹב שֶׁהַגֻּמָּא נַעֲשֶׂה מֵאֵלָיו, אֲבָל אָסוּר לִתְחֹב הַנֵּר לְתוֹךְ הַחוֹל שֶׁעוֹשֶׂה גֻּמָּא. מָגֵן אַבְרָהָם (ס״ק לב) עַיֵּן שָׁם: **יז** (יט) **בִּסְתָם.** אֲבָל אִם הִכְנִיסוֹ לְכַסּוֹת בּוֹ דַּם צִפּוֹר אָסוּר לְכַסּוֹת בּוֹ צוֹאָה, דְּדַם צִפּוֹר וַדַּאי שֶׁיּוֹדַע מֵאֶתְמוֹל

בַּאוּר הֲלָכָה

דְּעָבֵיד גֻּמָּא **מַשְׁמַע לְהָדְיָא דְּאַף בְּאֵפֶר כִּירָה שַׁיָּךְ גֻּמָּא וּכְגוֹן שֶׁלֹּא יַחֲזֹר וְיִפֹּל כְּשֶׁיִּקָּחֶנּוּ, וְצָרִיךְ עִיּוּן שֶׁלֹּא הַעִירוּ בָּזֶה מִשָּׁם:**

יז * מַכְנִיס אָדָם וְכוּ׳. הַיְנוּ מִבְּעוֹד יוֹם, וְכֵן מְבֹאָר לְעֵיל בְּסִימָן ש״ח סָעִיף ל״ח, **דִּבְיוֹם טוֹב גּוּפָא סְתָם עָפָר וְחוֹל הוּא מֻקְצֶה לְדִבְרֵי הַכֹּל** וַאֲפִלּוּ לְרַבִּי שִׁמְעוֹן, כִּדְמוּכָח בְּסִימָן ש״ח הַנַּ״ל דַּאֲפִלּוּ בְּשַׁבָּת דְּקַיְימָא לָן בְּוַדַּאי

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

טְפֵי וְכוּ׳. דְּדֶקֶר שֶׁהָיָה נָעוּץ מִבְּעוֹד יוֹם לְכָךְ אֵין בּוֹ אִסּוּר מֻקְצֶה וְרַק עֲשִׂיַּת גֻּמָּא דְּאֵינוֹ אֶלָּא מְקַלְקֵל בְּמָקוֹם שֶׁאֵין צָרִיךְ לְהַגֻּמָּא, וּסְבִירָא לֵהּ דְּזֶהוּ קִלָּא מֵאִסּוּר מֻקְצֶה. אָכֵן כַּמָּה (נט) אַחֲרוֹנִים חוֹלְקִים אַהַגָּהָ״ה זוֹ וּסְבִירָא לְהוּ לְהֵפֶךְ [א]דְּמוּטָב לְכַסּוֹת בְּאֵפֶר מֻקְצֶה דְּאֵינוֹ אֶלָּא טִלְטוּל בְּעָלְמָא וְלֹא לְהַגְבִּיהַּ הָעָפָר עִם הַדֶּקֶר (ק) שֶׁעוֹשֶׂה גֻּמָּא בְּיָדַיִם: **טז** (פא) **לְבֵיתוֹ לְצֹרֶךְ גִּנָּתוֹ.** הַיְנוּ (קא) שֶׁדַּעְתּוֹ הָיָה בְּפֵרוּשׁ לְצֹרֶךְ גִּנָּתוֹ לְשָׁטְחָהּ שָׁם וּלְכָךְ דַּוְקָא אִם הוּא עָפָר הַרְבֵּה וּמִשּׁוּם דְּכָל זְמַן שֶׁהוּא צָבוּר וְכוּ׳, אֲבָל אִם רַק מִלֵּא קֻפָּתוֹ לֹא וַאֲפִלּוּ הִנִּיחָם בְּקֶרֶן זָוִית לֹא מְהַנֵּי. מַה שֶּׁאֵין כֵּן בְּסָעִיף י״ז שֶׁהִכְנִיס לַבַּיִת בִּסְתָם, אֲפִלּוּ מְלֹא קֻפָּתוֹ מֻתָּר כְּשֶׁיִּחֵד לוֹ קֶרֶן זָוִית וּכְדִלְקַמֵּהּ. (קב) וְיֵשׁ מִן הַפּוֹסְקִים שֶׁסּוֹבְרִין דְּדַוְקָא אִם הִכְנִיס לְגִנָּתוֹ מַמָּשׁ דְּאָז אָמְרִינַן אִם הוּא מֻעָט מְלֹא קֻפָּה וְכַיּוֹצֵא בָּטֵל לְגַבֵּי קַרְקַע הַגִּנָּה, מַה שֶּׁאֵין כֵּן בְּמַכְנִיסוֹ לַבַּיִת אוֹ לֶחָצֵר אַף עַל פִּי שֶׁלֹּא הִכְנִיס אֶלָּא מְלֹא קֻפָּה וְיִחֵד לוֹ מָקוֹם, אֵינוֹ בָּטֵל: **(פב) וְהוּא כָּנוּס בְּמָקוֹם אֶחָד.** רְצוֹנוֹ לוֹמַר (קג) שֶׁלֹּא שְׁטָחָם עֲדַיִן עַל פְּנֵי גִּנָּתוֹ אֶלָּא מֻנָּחִים לְעַת עַתָּה כְּמוֹ שֶׁהִכְנִיסָם בְּצִבּוּר אֶחָד: **(פג) לְכַסּוֹת בּוֹ.** וַאֲפִלּוּ (קד) לִשְׁחֹט לְכַתְּחִלָּה עַל דַּעַת עָפָר זֶה וּכְמוֹ שֶׁמְּסַיֵּם שֶׁכָּל זְמַן וְכוּ׳. וְכָתְבוּ הָאַחֲרוֹנִים דְּסָעִיף זֶה מַיְרֵי גַּם כֵּן בְּשֶׁהָיָה הָעָפָר תִּחוּחַ כְּמוֹ הַהִיא דְּסָעִיף י״ד, הָא לָאו הָכִי אָסוּר לְכַסּוֹת בּוֹ. וּלְעִנְיַן לִשְׁחֹט לְכַתְּחִלָּה [אוֹ לִשְׁאָר צְרָכִים] צָרִיךְ שֶׁיִּהְיֶה תִּחוּחַ כָּל כָּךְ עַד שֶׁלֹּא יַעֲשֶׂה שׁוּם גֻּמָּא בִּנְטִילָתוֹ: **(פד) לְכָל מַה שֶּׁיִּצְטָרֵךְ.** וּמַשְׁמַע דִּלְכָל תַּשְׁמִישׁ מֻתָּר. (קה) וְיֵשׁ פּוֹסְקִים שֶׁכָּתְבוּ שֶׁלֹּא הַתִּירוּ אֶלָּא לְעִנְיַן כִּסּוּי שֶׁהוּא צֹרֶךְ מִצְוָה אֲבָל לִשְׁאָר תַּשְׁמִישִׁים לֹא, וַאֲפִלּוּ לְעִנְיַן כִּסּוּי דַּוְקָא דִּיעֲבַד (קו) אֲבָל לֹא לִשְׁחֹט לְכַתְּחִלָּה עַל דַּעַת זֶה, וְלֹא דָּמֵי לְסָעִיף י״ז דִּלְקַמֵּהּ דְּכָאן אֵין הֲכָנָה גְּמוּרָה כֵּיוָן שֶׁעִקָּרוֹ בָּא לְצֹרֶךְ גִּנָּתוֹ, [ב]וְיֵשׁ לְהַחְמִיר כִּסְבָרָא זוֹ: **יז** (פה) **מְלֹא קֻפָּתוֹ וְכוּ׳.** מֵעֶרֶב יוֹם טוֹב וּמְעָרָה אוֹתוֹ עַל הַקַּרְקַע: **(פו) בִּסְתָם.** רְצוֹנוֹ לוֹמַר שֶׁלֹּא חִשֵּׁב בְּהָדְיָא לְצֹרֶךְ גִּנָּה אֶלָּא בִּסְתָם וְכַנַּ״ל: **(פז) וְעַיֵּן לְעֵיל סִימָן ש״ח וְכוּ׳.** רְצוֹנוֹ לוֹמַר שֶׁמְּבֹאָר שָׁם (קז) דְּמֻתָּר אַף לְכַסּוֹת בּוֹ צוֹאָה, אַף דְּאֶפְשָׁר הָיָה לוֹמַר דְּכַוָּנָתוֹ לֹא הָיָה אֶלָּא לְדָבָר שֶׁתַּשְׁמִישׁוֹ תָּדִיר וַדַּאי אֲבָל לֹא לָזֶה דְּאֶפְשָׁר שֶׁלֹּא יַעֲשֶׂה הַתִּינוֹק צְרָכָיו בַּבַּיִת. וְדַוְקָא בָּזֶה שֶׁהִכְנִיסוֹ לַבַּיִת בִּסְתָמָא דְּאָז אָמְרִינַן דְּדַעְתּוֹ לְכָל מַה שֶּׁיִּצְטָרֵךְ, אֲבָל אִם הִכְנִיסוֹ לְדָבָר שֶׁתַּשְׁמִישׁוֹ וַדַּאי (קח) כְּגוֹן שֶׁהִכְנִיסוֹ לְכַסּוֹת בּוֹ דַּם עוֹף שֶׁדַּעְתּוֹ לְשָׁחְטוֹ בְּיוֹם טוֹב, אָסוּר לְכַסּוֹת בּוֹ צוֹאָה. (קט) [ג]וְיֵשׁ מְקִלִּין גַּם בָּזֶה: **(פח) אַגַּב קַרְקַע הַבַּיִת.** מִשּׁוּם מִעוּטוֹ, וּכְמוֹ בַּסָּעִיף הַקּוֹדֵם: **(פט) שֶׁיִּחֵד לוֹ קֶרֶן זָוִית.** וְגַם צָרִיךְ לִזָּהֵר לִטֹּל מִמֶּנּוּ בְּשָׁוֶה וְלֹא לַעֲשׂוֹת גֻּמָּא, אוֹ דְּמַיְרֵי שֶׁהוּא תִּחוּחַ הַרְבֵּה דְּתֵכֶף כְּשֶׁנּוֹטֵל הַחוֹל נוֹפֵל לְתוֹךְ הַגֻּמָּא וְסוֹתְמָהּ [אַחֲרוֹנִים]: **(צ) דְּכֵיוָן שֶׁלֹּא שְׁטָחוֹ וְכוּ׳.** עַיֵּן לְעֵיל בְּסִימָן ש״ח בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה סַ״ק קמ״ד דְּאִם שְׁטָחוֹ, נִתְבַּטֵּל אַגַּב קַרְקַע הַבַּיִת אֲפִלּוּ אִם הִכְנִיסוֹ בְּפֵרוּשׁ לִצְרָכָיו: **(צא) וְאִם הוּא עָפָר תִּחוּחַ וְכוּ׳.** דְּאִם לֹא כֵן הֲלֹא צָרִיךְ כְּתִישָׁה וְאָסוּר. וְאִם מַיְרֵי שֶׁלֹּא שָׁחַט עֲדַיִן צָרִיךְ שֶׁיִּהְיֶה הָעָפָר תִּחוּחַ כָּל כָּךְ כָּל סְבִיבָיו שֶׁבִּלְקִיחָתוֹ לֹא יַעֲשֶׂה גֻּמָּא, אוֹ שֶׁיִּטֹּל מִמֶּנּוּ בְּשָׁוֶה [וּכְגוֹן שֶׁהָיָה (קי) מְשֻׁפָּע וְגָבוֹהַּ קְצָת] וְכַנַּ״ל, דְּאִם לֹא כֵן אָסוּר לְכַתְּחִלָּה עַל כָּל פָּנִים לִשְׁחֹט עַל דַּעַת זֶה וְכַמְבֹאָר לְמַעְלָה. וְכָתְבוּ הָאַחֲרוֹנִים דַּעֲשִׂיַּת גֻּמָּא שַׁיָּךְ אֲפִלּוּ בְּקַרְקַע תָּלוּשׁ

שַׁעַר הַצִּיּוּן

(נט) בַּ״ח (סט״ו) וּמָגֵן אַבְרָהָם (ס״ק לא), וְכֵן כָּתְבוּ הָאֵלִיָּה רַבָּה (ס״ק לא) וּפְרִי חָדָשׁ וְהַגְּרָ״א, וְהֵבִיאוּ שֶׁכֵּן כָּתַב לְהָדְיָא הָרַשְׁבָּ״א בְּסֵפֶר עֲבוֹדַת הַקֹּדֶשׁ (בית מועד ש״ב סי׳ ב): **(ק) וְנִרְאֶה דְּלִדְקֹר כַּמָּה דְּקִירוֹת לְכֻלֵּי עָלְמָא אֵינוֹ נָכוֹן בְּמָקוֹם שֶׁיֵּשׁ אֵפֶר אַף שֶׁהֻסַּק בּוֹ בַּיּוֹם: טז** (קא) מַאֲמַר מָרְדְּכַי (סק״כ) בְּשֵׁם סֵפֶר וַיִּגַּשׁ יְהוּדָה וְכֵן בַּאֵר הַגְּרָ״א, וּדְלֹא כְּמוֹ שֶׁכָּתַב בְּבֵית יוֹסֵף (ד״ה מכניס): **(קב)** הַגְּרַ״ז (סכ״ז, קו״א סק״ה) מִמַּשְׁמָעוּת הַבֵּית יוֹסֵף (שם), וְכֵן כָּתַב בְּבִרְכֵּי יוֹסֵף (סק״ה) בְּשֵׁם זְקֵנוֹ וְדוֹחֵק שָׁם לוֹמַר דְּהַאי לְבֵיתוֹ שֶׁכָּתַב בַּטּוּר וְשֻׁלְחָן עָרוּךְ רְצוֹנוֹ לוֹמַר לְבִנְיַן בֵּיתוֹ דְּהַיְנוּ לְצֹרֶךְ חֻרְבָּתוֹ עַיֵּן שָׁם. **וּפֵרוּשׁ הָרִאשׁוֹן שֶׁכָּתַבְנוּ בִּפְנִים נִרְאֶה יוֹתֵר: (קג)** כֵּן מַשְׁמַע מֵרַשִׁ״י (ח. ד״ה הכניס): **(קד)** יָם שֶׁל שְׁלֹמֹה (פ״א סי׳ כב) וּבַ״ח (סט״ז) וְטַ״ז (ס״ק יז), וְכֵן מַשְׁמַע מֵהַגְּרָ״א לְדַעַת הַשֻּׁלְחָן עָרוּךְ שֶׁסָּתַם כַּפֵּרוּשׁ הָרִאשׁוֹן שֶׁבַּתּוֹסָפוֹת (שם ד״ה ואמר ר״י): **(קה)** תּוֹסָפוֹת (שם) בְּתֵרוּץ בַּתְרָא: **(קו)** אוֹר זָרוּעַ (ח״ב סי׳ שלג) וְרַשְׁבָּ״א בְּחִדּוּשָׁיו (שם ד״ה מיתבי) מִמַּשְׁמָעוּת הַיְרוּשַׁלְמִי (פ״א ה״ג) הִכְנִיס עָפָר לָטוּחַ גַּגּוֹ אוֹ לְסַיֵּד בֵּיתוֹ אִם בָּא לִמָּלֵךְ אֵין מוֹרִין כֵּן, וְהוּא כְּעֵין גִּנָּתוֹ וְחֻרְבָּתוֹ הָאָמוּר בַּשַּׁ״ס דִּילָן. [וְדִבְרֵי אוֹר זָרוּעַ אֵלּוּ מוּבָא גַּם בְּהַגָּהוֹת (אָשֵׁרִי) (פ״א סי׳ ט) אֶלָּא שֶׁבְּטָעוּת הָעֳמִידוּ הַגָּ״הּ זוֹ שֶׁלֹּא בִּמְקוֹמָהּ וְלָכֵן לֹא הֱבִיאוּהָ הַפּוֹסְקִים, שֶׁחָשְׁבוּ שֶׁקָּאֵי עַל הָא דְּמוֹדִים שֶׁאִם שָׁחַט שֶׁיַּחְפֹּר וְכוּ׳ עַיֵּן שָׁם]. וְהָרַשְׁבָּ״א כָּתַב זֶה לַהֲלָכָה בַּעֲבוֹדַת הַקֹּדֶשׁ (שם) וְכֵן כָּתַב הַפְּרִי חָדָשׁ לְהַחְמִיר כְּדֵעָה זוֹ, וְכֵן נוֹטֶה דַּעַת הַגְּרָ״א וְכָתַב כֵּן לְבָאֵר גַּם דַּעַת הַתּוֹסָפוֹת בְּתֵרוּץ בַּתְרָא, וְעַל כֵּן יֵשׁ לְהַחְמִיר בָּזֶה: **יז (קז)** וְכֵן פָּסַק הַמַּהַרְשַׁ״ל (שם סי׳ כג) וְהַפְּרִי חָדָשׁ (סי״ח), וְכֵן מְבֹאָר בַּמָּאוֹר (ד.) וְכֵן הִסְכִּים הַמְּאִירִי (ח: ד״ה ומשום), וּלְאַפּוּקֵי מִדַּעַת הָרַשְׁבָּ״א בַּעֲבוֹדַת הַקֹּדֶשׁ (שם) דְּאוֹסֵר בָּזֶה: **(קח)** מַהַרְשַׁ״ל בְּיָם שֶׁל שְׁלֹמֹה (שם), וְהוּבָא בְּמָגֵן אַבְרָהָם (ס״ק לג) וּפְרִי חָדָשׁ וְאֵלִיָּה רַבָּה (ס״ק לג): **(קט)** אוֹר זָרוּעַ (ח״א) בְּהִלְכוֹת כִּסּוּי הַדָּם בְּסִימָן שצ״א. וְאֶפְשָׁר דְּהָרִי״ף וְהָרַמְבַּ״ם וְהָרֹא״ש שֶׁלֹּא הֶעְתִּיקוּ דִּינָא דְּרָבָא דְּהִכְנִיס לְכַסּוֹת דַּם צִפּוֹר אָסוּר לְכַסּוֹת בּוֹ (דָּם) צוֹאָה סְבִירִי לְהוּ דִּלְמַסְקָנָא דְּרָמִי בְּרֵיהּ דְּרַב יֵיבָא לֹא סְבִירָא לֵהּ כְּלָל לְחַלֵּק בֵּין וַדַּאי לְסָפֵק, דְּמַה שֶּׁדַּעְתּוֹ הָיָה לְהָכִין לְוַדַּאי דַּעְתּוֹ הָיָה גַּם לְסָפֵק, וְכוֹי שֶׁאנֵי מִשּׁוּם הַתָּרַת חָלְבּוֹ, וּלְכָךְ הִשְׁמִיטוּהוּ לְהַאי מֵימְרָא. וְזֶהוּ שֶׁסִּיֵּם הַמָּגֵן אַבְרָהָם (שם) עַל זֶה וְצָרִיךְ עִיּוּן לָמָּה וְכוּ׳ וְעַיֵּן בְּמַחֲצִית הַשֶּׁקֶל: **(קי)** טַ״ז (ס״ק יח) וּשְׁאָרֵי אַחֲרוֹנִים:

ליקוטי דברי הרב: א] וכן דעת השו״ע הרב (סעיפים לא-לב). **ב]** ובשו״ע הרב (סעיפים כז-כח) פסק להקל. **ג]** ובשו״ע הרב (סכ״ח) פסק להחמיר ולא הביא דעת המקילין.

Mishna Brura Menukad © Copyright Oz Vehadar - עוז והדר
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah